

Ο Όσιος Δαβίδ, ο εν Θεσσαλονίκη

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Ο Όσιος Δαβίδ καταγόταν από τη βόρεια Μεσοποταμία, που ήταν μεγάλο μοναστικό κέντρο, και γεννήθηκε περί το 450 μ.Χ. Για λόγους που δεν αναφέρονται ήλθε στη Θεσσαλονίκη μαζί με το μοναχό Αδολά. Κατά το βιογράφο τους ο Όσιος εισήλθε αρχικά στη μονή των Αγίων Μαρτύρων Θεοδώρου και Μερκουρίου, επιλεγόμενη Κουκουλλιατών, της οποίας η τοποθεσία προσδιορίζεται «εν τω αρκτικώ μέρει της πόλεως πλησίον του τείχους εν ω έστι το παραπόρτιον των Απροΐτων». Το προσωνύμιο «Κουκουλλιατών» ή «Κουκουλλατών» δηλώνει, τους μοναχούς που έφεραν κουκούλιο, ίσως κα-τά ιδιάζοντα τρόπο, αν κρίνει κανείς από τις σωζόμενες απει-κονίσεις του Οσίου, δηλαδή ριγμένο στους ώμους. Η θέση της μονής πρέπει να αναζητηθεί βορειοανατολικά της Ακροπόλεως, εκεί όπου αναγνωρίζεται, το τοπωνύμιο «Κήπος του Προ-βατά».

Τα παραδείγματα των αγίων ανδρών της Παλαιάς Διαθήκης, ιδιαιτέρως του προφήτου και βασιλέως Δαβίδ, ο οποίος «τριετή χρόνον ήτησατο, ίνα δοθή αυτώ χρηστότης και παιδεία και σύνεσις», ώθησαν τον Όσιο Δαβίδ να αποφασίσει να καθίσει σε δένδρο αμυγδαλιάς μέχρι ο Κύριος να του αποκαλύψει το θέ-λημά Του

και να του χαρίσει σύνεση και ταπεινώση. Στο τέ-λος της τριετίας εμφανίσθηκε στον Όσιο Άγγελος Κυρίου, ο οποίος τον διαβεβαίωσε ότι εισακούσθηκε η παράκλησή του και η δοκιμασία του ως δενδρίτου ασκητού έληξε. Ο Άγγελος του είπε να κατέλθει από το δένδρο και να συνεχίσει τον ασκη-τικό του βίο σε κελί αίνων και ευλογών τον Θεό. Ο Όσιος κοινοποίησε την οπτασία αυτή στους μαθητές του, ζητώντας τη βοήθειά τους για την κατασκευή του κελιού. Η είδηση γρήγορα έφθασε στον Αρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης Δωρόθεο και σε όλη την πόλη.

Όταν ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός με τη Νεαρά 11, του 535 μ.Χ., απέσπασε από την εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τις βόρειες επαρχίες του Ιλλυρικού και ανύψωσε την ιδιαίτερη του πατρίδα σε Αρχιεπισκο-πή, υπό τον τίτλο της Νέας Ιουστινιανής. Αρχιεπίσκοπος Θεσ-σαλονίκης ήταν ο Αριστείδης, ο οποίος αν και αποδέχθηκε τη μεταβολή, προσπάθησε όμως να περισώσει την πολιτική σημα-σία της πόλεως, με την επαναφορά της έδρας του υπάρχου του Ιλλυρικού από την Πρώτη Ιουστινιανή στη Θεσσαλονίκη. Ενώ η διάσπαση της εκκλησιαστικής διοικήσεως δεν μείωνε την αξία της Θεσσαλονίκης, η μετάθεση της έδρας της επαρχίας συνιστούσε σοβαρό υποβιβασμό της πόλεως. Το αίτημα λοιπόν των Θεσσαλονικέων, καθώς και η επιθυμία του υπάρχου Δομνίκου, ήταν η επαναφορά της έδρας στη Θεσσαλονίκη, ιδέα πού ενστερνίσθηκε με ενθουσιασμό ο Αρχιεπίσκοπος Αριστεί-δης.

Στο σημείο αυτό ζητήθηκε η βοήθεια του Οσίου Δαβίδ για τη μεταφορά του αιτήματος στον Ιουστινιανό, διότι ο Αρ-χιεπίσκοπος, όπως ο Βίος εξηγεί, δεν μπορούσε «καταλιπείν την πόλιν αδιοίκητον» και να μεταβεί στην Κωνσταντινούπο-λη. Εκτός των άλλων όμως, η προτίμηση του Οσίου Δαβίδ δείχνει τη βαρύτητα, αλλά και τις δυσχέρειες που προβλεπόταν ότι θα συναντούσε ένα παρόμοιο αίτημα στον Ιουστινιανό, ο οποίος προσφάτως είχε τιμήσει την ιδιαίτερή του πατρίδα, Πρώ-τη Ιουστινιανή, με τις έδρες της νέας Αρχιεπισκοπής και της υπαρχίας. Μετά από τόσα χρόνια εγκλεισμού ο Όσιος εμφανί-σθηκε για πρώτη φορά στο φως του ήλιου. Η μορφή του είχε αλλάξει. Τα μαλλιά του είχαν μακρύνει μέχρι την οσφύ αυτού και τα γένεια του μέχρι τους πόδες του, το δε άγιο πρόσωπό του έλαμπε σαν τις ακτίνες του ήλιου. Συνοδευόμενος από δύο μαθητές του, τον Θεόδωρο και τον Δημήτριο, απέπλευσε προς τη Βασιλεύουσα. Η φήμη όμως του Οσίου είχε προτρέξει. Έτσι, όταν έφθασε εκεί, όλη η Πόλη τον υποδέχθηκε.

Η υπο-δοχή του από τη Θεοδώρα, σύζυγο του Ιουστινιανού, καθώς και οι τιμές και ο σεβασμός της προς το πρόσωπο του Οσίου, προκάλεσαν το θαυμασμό όλων των παρισταμένων. Η Θε-οδώρα εκινήθηκε δραστήρια· έτσι, όταν επέστρεψε ο Ιουστι-νιανός, ο οποίος απουσίαζε σε επίσημες υποχρεώσεις, φρόντισε να προκαταλάβει τη γνώμη του θετικά υπέρ του Οσίου Δαβίδ, με αποτέλεσμα ο αυτοκράτορας να προσκαλέσει τον Όσιο ενώπιον της συγκλήτου. Ο Όσιος

παρουσιάσθηκε στη σύγκλητο κατά τρόπο θαυματικό κρατώντας στα χέρια του φω-τιά με θυμίαμα που δεν κατέκαιγε τη σάρκα του. Το παρά-στημα του Οσίου καθώς και το προφανές θαύμα επέβαλε σε όλους κλίμα δέους και κατανύξεως, ώστε ο βασιλέας πρόθυμα ικανοποίησε το αίτημά του με σπουδή.

Κομίζοντας τα αγαθά νέα ο Όσιος απέπλευσε για τη Θεσ-σαλονίκη, την οποία όμως έμελλε μόνο από μακριά να ξαναδεί, διότι μόλις το πλοίο παρέκαμψε το ακρωτήριο εκείνος πα-ρέδωσε το πνεύμα του στο Θεό. Το γεγονός συνέβη μεταξύ των ετών 535 και 541 μ.Χ.

Η είδηση της αφίξεως του ιερού λειψάνου του Οσίου κάτω από τις συνθήκες αυτές συγκλόνισε ολόκληρη την πόλη της Θεσσαλονίκης. Το σκήνωμα του Οσίου Δαβίδ αρχικά κατατέ-θηκε στον τόπο, όπου είχαν αποτεθεί παλαιότερα τα ιερά λεί-ψανα των Μαρτύρων Θεοδούλου και Αγαθόποδος, στα δυτικά του λιμανιού. Ο Αρχιεπίσκοπος Αριστείδης με πολλή θλίψη όρισε πάνδημη κηδεία. Το λείψανο του Οσίου ενταφιάσθηκε στη μονή του, των Απροΐτων, σύμφωνα με την επιθυμία του.

Εκατόν πενήντα χρόνια μετά την κοίμηση του Οσίου, περί το 685-690 μ.Χ., έγινε μία προσπάθεια για τη διάνοιξη του τάφου, όταν ο ηγούμενος της μονής των Απροΐτων Δημήτριος «ηθέλησεν από πολλήν πίστιν λαβείν τι μέρος εκ του αγίου αυτού λειψάνου». Μόλις όμως ξεκίνησε η εργασία αυτή, η πλάκα που εκάλυπτε τον τάφο έσπασε και αυτό εθεωρήθηκε ως φανέρωση του θελήματος του Οσίου να μη θιγεί. Το ιερό λείψανο παρέμεινε στην αρχική του θέση μέχρι την επο-χή των σταυροφοριών. Κατά την περίοδο της λατινικής κυ-ριαρχίας του μομφερρατικού οίκου στη Θεσσαλονίκη (1204--1222), το ιερό λείψανο μεταφέρθηκε στην Ιταλία και το 1236 απαντάται στην Παβία, απ' όπου μεταφέρθηκε στο Μιλάνο, το 1967.

Τελικά, το σεπτό λείψανο του Οσίου Δαβίδ μεταφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη και κατατέθηκε στη βασιλική του Αγίου Δημητρίου στις 16 Σεπτεμβρίου 1978.

Πηγή: Επισκόπου Φαναρίου Αγαθαγγέλου, «Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας - Ιούνιος», εκδ. Αποστ. Διακονίας, σ. 403-407